

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara

Bakalářská práce

DOKUMENT: "RAŠÓMON"

Alena Korchová

Plzeň 2015

Západočeská univerzita v Plzni
Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara

Katedra výtvarného umění

Studijní program Výtvarná umění

Studijní obor Ilustrace a grafika

Specializace Grafický design

Bakalářská práce

DOKUMENT: "RAŠÓMON"

Alena Korchová

Vedoucí práce: BcA. Vojtěch Aubrecht

Katedra výtvarného umění

Fakulta designu a umění Ladislava Sutnara

Západočeské univerzity v Plzni

Plzeň 2015

Prohlašuji, že jsem práci zpracovala samostatně a použila jen uvedených pramenů a literatury.

Plzeň, duben 2015

.....
podpis autora

Poděkování:

Na tomto místě bych chtěla poděkovat BcA. Vojtěchu Aubrechtovi za jeho laskavé a trpělivé vedení a přínosné konzultace. Také mým rodičům za finanční příspěvní a v neposlední řadě i mému marockému doprovodu a překladateli v jednom, bez kterého by tato práce nemohla vzniknout.

OBSAH

1 MÉ DOSAVADNÍ DÍLO V KONTEXTU SPECIALIZACE.....	1
1.1 „Kdybys potkal/a své mladší já, jakou radu do života bys mu dal/a?“.....	2
1.2 Klauniáda.....	2
1.3 Marnost lidského života a Dobrý den, můžu si vás vyfotit?.....	4
1.4 Nové Milénium.....	5
2 TÉMA A DŮVOD JEHO VOLBY.....	6
3 CÍL PRÁCE.....	8
4 PROCES PŘÍPRAVY.....	10
5 PROCES TVORBY.....	11
5.1 Fotografie.....	11
5.1.1 Subjektivita v dokumentu.....	11
5.2 Texty.....	12
5.3 Propojení textu s obrazem.....	13
5.4 Čtyři úhly pohledu.....	13
6 TECHNOLOGICKÁ SPECIFIKA.....	15
7 POPIS DÍLA.....	16
8 PŘÍNOS PRÁCE PRO DANÝ OBOR / SILNÉ STRÁNKY.....	18
9 SLABÉ STRÁNKY.....	19
10 SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ.....	20
A) Knižní a periodická literatura.....	20
B) Internetové zdroje.....	21
11 RESUMÉ.....	22
12 SEZNAM PŘÍLOH.....	23

1. MÉ DOSAVADNÍ DÍLO V KONTEXTU SPECIALIZACE

S ohlédnutím na uplynulé roky strávené studiem na plzeňské Fakultě designu a umění Ladislava Sutnara lze tvrdit, že téma člověka ve společnosti mne doprovází již od samých počátků mé tvorby. Veškeré mé práce vykazují zájem o společenská témata. Někdy zkoumám reakce lidí na podané téma, někdy přináším další otázky spojené s námětem, někdy reflektuji sama sebe skrze pohled na společnost. Díly nepoukazují pouze na problémy odehrávající se okolo mne; v mnoha tématech, kterým se věnuji, odrážím také sama sebe, jsem součástí řešené problematiky. Skrze vlastní pohled transformuji dané téma a teprve poté podávám subjektivní zprávu divákům. Začleňuji se do řešeného problému, utvrzuji se v názoru na danou tematiku a hledám své místo v této záležitosti.

Ve výběru námětů se někdy také projevuje můj momentální „psychický stav“. V průběhu tří let tvorby jsem prošla různou škálou nálad a stavů, které jsem prve považovala pouze za okolnosti, co mne obklopují a ovlivňují. Nicméně během práce na vybraném tématu si často uvědomím, že nejde o okolnosti a prostředí, které můj stav ovlivňují, nýbrž právě já svým přístupem ovlivňuji okolnosti, které se kolem mne dějí. Za přispění svých děl si poté v řešené problematice udělám jasno, najdu své místo, utvořím pevný názor. S trochou nadsázky mohu tento způsob považovat za jakýsi druh vlastní arteterapie.

Styl, kterým danou problematiku „komentuji“ za pomoci svých fotografií, může někdy nepříjemně bodnout svým ironicky kritickým způsobem, zesměšněním či poukázáním na absurdní skutečnost. Nicméně si uvědomuji, že ne vždy se dílo setkává s plným pochopením diváka, neboť ráz ironických asociací může být často velmi specifický a jeví se symbolicky čistě jen pro mne jakožto pro účastníka dané situace, jejíž pozadí divák nezná.

S oblibou někdy propojuji vizuální stránku své práce s textem, který pomůže fotografie posunout do roviny, které by se mi působením samotných

fotografií nepodařilo dosáhnout. Dílo má pak za úkol vyvolávat další otázky a přinutit diváka k souhlasné či odmítající reakci či utvoření vlastního názoru na předkládaný námět.

1.1 „Kdybys potkal/a své mladší já, jakou radu do života bys mu dal/a?“

Příkladem budiž několik mých projektů, kterým jsem se během uplynulých tří let věnovala. První klauzurní práci můžeme považovat za menší „sociologický výzkum“ zabývající se (ne)spokojeností se současným stavem života několika desítek oslovených lidí. Koncept, vycházející z otázky - „Kdybys potkal/a své mladší já, jakou radu do života bys mu dal/a?“ - položené několika desítkám respondentů, nám ukazuje, čeho by se lidé vyvarovali, kdyby dostali šanci poučit svou „mladší verzi“, kterou teprve čeká prožití všeho, co už jejich „starší verze“ zažité má. Vizuální ztvárnění konceptu bych nicméně nyní uchopila zcela jinak.

1.2 *Klauniáda*¹

Druhá klauzurní práce s tematickým názvem *Klauniáda* zastřešujícím žánry fotografie jako akt a portrét (skupinový portrét) téměř okatě vybízí ponořit se hlouběji do většího, až patologického zkoumání společnosti. Tématu jsem určila společné jmenovatele: Hrátky s jemnými rozdíly chápání slova klaun. Hraní rolí vs. přirozenost. Člověk jako klaun ztrácející se v každodenním stereotypu. Povinnost být takový, jakým nás společnost nutí být. Na jedné straně člověk jako smutný klaun, který je nucen hrát svou roli a být takovým, jak je od něj vyžadováno; bavit diváky – to jest „přirozeností“ klauna. Okolí to chápe jako přirozenost, „klaun“ sám se však cítí být součástí vyumělkované situace. Na straně druhé člověk ve své nejvyšší přirozenosti,

¹ Viz obrazová příloha č. 1

kteřá mnohdy odporuje zavedeným konvencím. Úchylky, odlišnost, modifikace, exhibicionismus, ventilace vlastních potřeb. Společnost nechápe a odmítá a člověk opět končí s nálepkou „klauna“, byť v tomto případě chápanou jinak.

Série aktů předkládá, že člověk by se měl pravděpodobně nejpřirozeněji cítit nahý. Všichni jsme se tak narodili. Člověk na sebe během svého života postupně nabaluje další a další konvence, stejně jako vrstvy oblečení, kterými schováváme svou přirozenou nahotu. Přizpůsobuje se tlakům společnosti, záleží mu na veřejném mínění; více a více zapadá do role klauna, nuceného neustále se ohlížet na ostatní; bavit je. Rozhodla jsem se modelku vystavit očím veřejnosti a sledovat, jaké reakce její nahota a exhibicionismus, potažmo přirozenost, vyvolává.

Druhou sérií nás provedou účastníci jedné kontroverzní akce, Hell party. Párty plná kůže, řetězů, háků, bolesti a latexových oblečků. Maškarní v trochu drsnějším slova smyslu, na první pohled plné klaunů. Ale vše, co mají lidé na sobě, co dělají, je vrcholem jejich nejvyšší přirozenosti. Mohou ventilovat své tužby, úchylky, veřejně být sami sebou, svým pravým já. Pro společnost jsou jen klauny. Doslova. Po vizuální stránce tak působit mohou, ve skutečnosti však nejsou jako ostatní lidé (klauni) svázáni společensky uznávanými pravidly. Alespoň pro jeden večer.

Třetí série se věnuje chlapci, pro kterého je přirozenější být ženou. Není transvestita v přímém slova smyslu, jen se rád obléká a líčí jako žena. Je nucen hrát každodenní divadlo, být mužem; být klaunem hrajícím svou roli; potlačovat svou přirozenost. Když se však může na chvíli stát ženou, role se obrací. Už nemá povinnosti jako klaun, nemusí si na nic hrát. Klaunské nálepky se však stejně nezbaví, neboť k dosažení své „přirozenosti“ potřebuje, stejně jako klaun, spoustu líčidel a převleků. Proto je celý cyklus pojat jako „dvojportréty“ – na každé fotografii je on jako muž i žena, zasazený do kýčovitého prostředí umocňující absurditu celé jeho existence.

1.3 *Marnost lidského života*² a *Dobrý den, můžu si vás vyfotit?*³

Další klauzurní práce je zaštitěna dokumentárním žánrem. První projekt nese název *Marnost lidského života*. Fotografie a doprovodný text odráží mé vnímání české společnosti té doby, ve které projekt vznikal; snažila jsem se ve fotografiích zachytit pesimismus a smíření, které jsem cítila všude kolem sebe. Podnikala jsem výpravy po plzeňských a pražských ulicích a hledala dialogy mezi životem před a za výlohou. Prolínání několika světů jako kontrast mezi našimi životy; mezi tím, co děláme a jak žijeme a mezi tím, po čem doopravdy toužíme.

Druhá část této práce s názvem *Dobrý den, můžu si vás vyfotit?* se zabývá dvěma sférami. První z nich je dokumentem o mém vlastním vyrovnávání se s oslovováním cizích lidí na ulici, překonávání zábran a studu, který je pro fotografa nevítanou překážkou. Výstupem této části jsou autentická nesestříhaná videa s tajně pořizovaným zvukovým záznamem rozhovorů, mapující mou snahu získat neznámé lidi pro pózování na portrét. Video by měla sloužit jako zpětná vazba pro zdokonalování mého projevu vůči oslovovaným lidem. Druhá část projektu se zabývá fenoménem strachu z publikování a vlivem tisku a médií, která mají za následek přirozenou nedůvěřivost a podezřívavost vůči fotografům a až nepřiměřenou ochranu našeho soukromí. Výstupem této části jsou fotografie oslovovaných lidí, kteří svolili k pořízení snímku. Fotografie jsou „publikovány“ v bulvárním časopise, neboť právě tento druh tiskovin má velký vliv na společnost a její nedůvěřivost.

² Viz obrazová příloha č. 2)

³ Viz obrazová příloha č. 3

1.4 *Nové Milénium*⁴

Letní semestr druhého ročníku jsem strávila na studijní stáži ve Španělsku, kde jsem v tvorbě reflektující dnešní dobu a zabývající se společností pokračovala. Nové milénium je název jednoho z realizovaných projektů sestávajícího ze série 50 fotografií. Koncept projektu se opět zabývá oslovováním neznámých kolemjdoucích, tentokrát s jasně mířeným požadavkem na vyřčení jednoslovné odpovědi nejlépe charakterizující dnešní dobu; nové milénium. Ke každému takto vzniklému portrétu spojenému s písemně zaznamenanou reakcí daného člověka jsem vytvářela svou fotografii reagující na jeho odpověď ať už ironizujícím, souhlasným či naprosto opačným způsobem a reflektující můj názor na podanou „problematiku“.

⁴ Viz obrazová příloha č. 4

2. TÉMA A DŮVOD JEHO VOLBY

“... aby člověk zvládl tento druh fotografie, musí se ztotožnit s námětem, na kterém pracuje”⁵

Jelikož jsem se během doby svého studia vyprofilovala směrem k dokumentární a reportážní fotografii či k fotografii reflektující společnost obecně, volba žánru byla nasnadě. Můj bezbřehý zájem o cestování, poznávání cizích kultur, zkoumání společnosti a přání využívat fotografii ke vzdělání světa o světě samém se tak daly vcelku jednoduše aplikovat na tento vybraný druh žánru.

Jednoduché vysvětlení dokumentární fotografie publikované v článku webu Megapixel⁶ v kostce shrnuje vše, co jsem původně plánovala fotografiemi vyjadřovat.

„Dokumentární fotografie je žánr, který by měl zobrazovat realitu a zároveň na něco poukazovat. Samozřejmě i dokumentární fotografie může být ovlivněna určitou subjektivitou, nebo naopak objektivitou autora. Její hlavní charakteristikou je pravdivé zachycení reality takové, jaká je, bez jakéhokoliv zkrášlení včetně bídy, utrpení, sociálních problému společnosti a dalších podobných témat. Dokumentární fotografie by také měla nést určitý morální postoj a zároveň by měla být jakýmsi poselstvím pro společnost a širokou veřejnost.“

Dokumentární fotografové mají nesmírnou moc ovlivňovat společenské vnímání; tato moc mne velmi přitahuje. Dostávají se často na místa, kam se běžný člověk nedostane a mohou tak přinášet svědectví o situacích

⁵ Citát od Sebastiãa Salgada. Jak fotit dokument. *Megapixel* [online]. 2013 [cit. 2015-04-25]. Dostupné z: <http://www.megapixel.cz/dokumentarni-fotografie>

⁶ Jak fotit dokument. *Megapixel* [online]. 2013 [cit. 2015-04-25]. Dostupné z: <http://www.megapixel.cz/dokumentarni-fotografie>

pro veřejnost často i neznámých. Mohou utvářet názory společnosti. Často se může stát, že jejich dílo je vůbec první informací, kterou divák o dané situaci vidí. Mohou přinášet jiné, nové a doposud neznámé pohledy na danou problematiku. Ovlivňují podání dokumentovaných událostí; ač snažíc se o co nejuvěrnější zachycení reality, přesto zanechávají svůj subjektivní otisk v každé fotografii rozhodnutím o kompozičním uspořádání, o výřezu reality, který může až manipulujícím způsobem nabízet či dokonce vnucovat názor a způsob nahlížení na dokumentované téma. Proto jedním z nejtěžších úkolů dokumentárního fotografa je bleskové zhodnocení dané situace a zhodnocení, jaký úhel pohledu bude co nejvíce autentický a objektivně vypovídající. Budeme – li hovořit o temné stránce tohoto žánru, dokumentární fotografie mohou dokonce fotografii za pomoci grafických úprav zfalšovat. Proto, že se obecně spoléháme na odpovědnost dokumentaristy podávat čistě pravdivé informace, nepředpokládáme, že jsou schopni realitu zmanipulovat a spolu s tím ovlivnit i názory tisíců lidí.

Výběr dokumentované skutečnosti ne náhodou padl na Maroko; zemi plnou kontrastů, kterou jsem navštívila již před rozhodnutím věnovat se dokumentární fotografii ve své bakalářské práci. Svět tak naprosto rozdílný tomu našemu mi učaroval natolik, že jsem se rozhodla skrze svůj pohled ukázat tamní život, jehož realita má ve většině případů pramálo společného s opěvovanými krásami propagovanými cestovními kancelářemi.

Nedělá mi problém přizpůsobit se nepohodlí a jakémukoliv prostředí, což je vlastnost užitečná pro práci na podobném tématu. V tom tkví také pointa dokumentární fotografie; splynout s prostředím, stát se jedním z těch lidí, kteří jsou v hledáčku vašeho fotoaparátu.

Autorskou knihu jako výstup jsem zvolila jednak proto, že se k prezentaci daného širokého záběru hodí lépe než velkoformátový tisk jen několika výstavních fotografií, jednak proto, že jsem si chtěla vyzkoušet práci na knize od začátku do konce.

3. CÍL PRÁCE

Prvotní cíl práce se poněkud rozchází s cílem finálním, který jsem si vytyčila až během průběhu tvorby.

Původní záměr, kopírující upřesňující zadání (dokumentární cyklus, který se soustředí na jednu událost či fenomén, přičemž jeho podání se odehraje ve čtyřech různých variantách / ze čtyř různých úhlů pohledu), počítal s rozmanitostí marockého života natolik, aby se dal kategorizovat právě do čtyř rozdílných variant ovlivněných geografickou polohou, která způsobuje právě ony rozdíly a kontrasty v životě místních obyvatel. Nebudu dále rozvíjet myšlenky ubírající se tímto směrem, neboť působením několika faktorů se tento plán proměnil ve slepou uličku, kterou se má práce nemohla dále ubírat. Dokumentární žánr si občas může přichystat překážky či překvapení, díky kterým je třeba začít pohlížet na danou situaci odlišným způsobem a zkusit najít jinou cestu realizace.

Cíl práce tedy během tvorby prošel lehkou transformací. Soustředění se na marockou kulturu jako na jeden fenomén zůstalo, jeho různě variované podání však bylo potřeba pozměnit. Potřeba dodržení zadání pojednávající o čtyřech různých úhlech nahlížení na podanou realitu byla stále přítomna, snažila jsem se tedy najít správnou a nenásilnou cestu, jak se s tímto požadavkem vypořádat. Zaměřila jsem se na poukázání snadnosti mediální manipulace, kdy se k uším či očím neinformovaného příjemce dostane pouze výřez určité reality. Díky konzumování předložených faktů bez vlastního ověření a nedostatku kritického myšlení si jedinec na základě této jedné informace udělá názor na celý komplexní „problém“. Jistě není tajemstvím, že tento úkaz je v dnešní době vcelku rozšířený. Proto je hlavní výstup bakalářské práce koncepčně provázán s portfoliem rozděleným na tři části, přičemž každá z nich reprezentuje určitou část reality spjaté s marockou zemí; každá část sama o sobě však podává velmi jednostranný neobjektivní

pohled, společně dohromady teprve tvoří ucelenou, objektivně vypovídající informaci. Kniha jakožto čtvrtý možný pohled na danou realitu má tvořit subjektivní spojnici těchto tří částí a reflektovat vlastní názor, který je ale opět velice jednostranný, neboť vychází ze zkušeností a zážitků pouze jedné osoby (mne), byť ona osoba byla objektivně informována o všech aspektech marockého života.

Kniha má tedy do jisté míry zkreslit představu o dané zemi a vypovídat o ní pouze na základě subjektivní zkušenosti jednoho člověka. Nechává však prostor pro každého čtenáře, kterému je i díky strohým a nepřiliš okatě pocitově zabarveným konstatováním ponechán prostor pro utvoření vlastního názoru na předkládané situace.

Součástí portfolia i knihy jsou různé texty vhodně propojené a vzájemně se doplňující s fotografiemi za účelem zvýšení jak informační hodnoty a působení celkového konceptu, tak i hlubšímu pochopení dané kultury.

4. PROCES PŘÍPRAVY

Příprava na realizaci projektu většinou zahrnuje pročitání vhodné literatury, shromažďování informací, vytvoření osnovy práce. To, čím bychom se měli zabývat a na co si dát pozor. Aplikováno na realizaci mého projektu, nabízelo by se přesně si naplánovat cestu den po dni, vypsát všechny místa, která mám v plánu navštívit, sepsat všechny situace, které potřebuji nafotografovat a mít přesný a ucelený koncept celé své šestitýdenní nepřetržité fotografické práce. Přesně tohle jsem udělala. A přesně tohle se po prvním týdnu práce ukázalo jako nemožné realizovat. Proti mně hrál nejen čas, častá, až nevybíravá averze místních lidí vůči fotoaparátu, ale i nevyzpytatelné podnebí způsobující sněhovou kalamitu na horách, záplavy a nemožnost dostat se na místa, která jsem kvůli své práci potřebovala navštívit. Proto jsem se později rozhodla nechat pracovat náhodu, prostředí a pocity. Abych docílila větší autenticity, zbytek týdnů jsem strávila ve společnosti místního člověka, kterého je možno brát jako průvodce a studnici informací, které k uchu běžného návštěvníka dolehnou jen stěží. Rozhodnutí vytvořit co nejvíce autentickou práci jsem podpořila velice omezeným rozpočtem nezadávajícím si s chudobnými poměry místních obyvatel, přesouváním se z místa na místo výhradně za pomoci autostopu a přizpůsobením se místním, často až nepochopitelným podmínkám. Trávením času pouze s místními lidmi a pronikáním do jejich domácností. Poslední část plánu se nakonec ukázala být nejjednodušším úkolem, který nicméně ve většině případů zůstal nezdokumentován, neboť odpor venkovského obyvatelstva k pořízení fotografií jejich rodiny se nedal zlomit žádným humánním způsobem.

Co se týče procesu přípravy konečného výstupu, tedy knihy, zahrnoval několik konzultací s autorkou knižní vazby, střet mého nápadu a nákresů s jejími zkušenostmi s proveditelností realizace vedoucí ke konečné shodě o způsobu realizace fyzického produktu.

5. PROCES TVORBY

5.1 Fotografie

Během svého působení v Maroku jsem se nejprve snažila o co největší autenticitu a přirozenou výpovědní a dokumentární hodnotu svých snímků. Neplánovala jsem zasahovat do fotografovaných situací či se pokoušet aranžovat realitu. Během pořizování fotografií a hlubšího poznávání dané kultury jsem postupně dospěla ke konceptu nezabývajícím se čistě informační dokumentární fotografií, nýbrž jsem dokumentární způsob pořizování fotografií použila k vyjádření svých pocitů a názorů na danou situaci spojenému s nepřetržitou komparací naší a tamní kultury. Nazývám mou práci subjektivním dokumentem.

Z celé cesty byl vytvořen nespočet fotografií. Proces fotografické tvorby po návratu pokračoval redukcí snímků do řádu stovek a poté postupnými dalšími selekcemi do finální podoby 40 – 60 hlavních fotografií, které jsem pak následně upravovala v programu Adobe Photoshop, snažíc se nenarušit přirozený vzhled a atmosféru snímků.

5.1.1 Subjektivita v dokumentu

Na konci 19. a v průběhu 20. století se umělecké vyjádření stalo pro mnoho fotografů hlavním pilířem motivace pro fotografování, Tomuto vlivu se nevyhnula ani dokumentární fotografie. Cílem fotografa se stává vyjádření vlastní reakce na světové dění. Záměrem je nekopírovat skutečnost, ale vyjádřit svou subjektivní zkušenost. Dokumentovaná skutečnost je využita pro vyjádření osobní vize, která ve skutečnosti nemusí mít mnoho společného

s aktuálním dokumentovaným subjektem. To, co je na fotografii vyjádřeno, není objekt sám, nýbrž fotografova zkušenost a pocit z dané situace.⁷

Pro fotografa Alfreda Stieglitze⁸ byla pravda a objektivita spojena s jeho vlastním emočním stavem. Za pravého umělce považuje člověka, který ovládá médium utváření obrazu způsobem, který vyjadřuje jeho vlastní pravdu. Z tohoto pohledu vyplývá, že pravda znamená „věrnost subjektivní zkušenosti umělce“.⁹

Jerry L. Thompson ve své knize esejů *Truth and Photography: Notes on Looking and Photographing*¹⁰ analyzuje dílo Walkera Evans¹¹ z třicátých let minulého století. Ačkoliv se Evansovo dílo jeví jako čistě dokumentární, jeho fotografie budov a lidí mají ve skutečnosti vysoce osobní výpovědní hodnotu. Evans sám je viděn jako projekci svého vlastního já.

5.2 Texty

Po návratu, plna dojmů, jsem cítila nutkavou potřebu všechno zajímavé sdělit i prostřednictvím textů. Později jsem pochopila, že méně znamená více a uchýlila se k úspornějšímu způsobu koncipování myšlenek specifickému svou častou ironickou nadsázkou. Z šedesátistránkového deníkového záznamu jsem tvořila kratší texty reflektující nejprve mé pocity a dojmy společně s fakty a zážitky získanými od místních obyvatel. Texty tím ale získaly na nejednotnosti a společně netvořily vhodný ucelený koncept.

⁷ Photographic truth and documentary photography. *Eastern Mennonite University* [online]. 2010 [cit. 2015-04-28]. Dostupné z: <http://emu.edu/now/restorative-justice/2010/01/30/photographic-truth-and-documentary-photography/>

⁸ Americký fotograf a průkopník přímé fotografie

⁹ Photographic truth and documentary photography. *Eastern Mennonite University* [online]. 2010 [cit. 2015-04-28]. Dostupné z: <http://emu.edu/now/restorative-justice/2010/01/30/photographic-truth-and-documentary-photography/>

¹⁰ THOMPSON, Jerry L. *Truth and Photography: Notes on Looking and Photographing*. Ivan R. Dee, 2003. ISBN 978-1566635394.

¹¹ Jeden z nejvlivnějších dokumentárních fotografů dvacátého století

V konečné fázi jsem je na úkor informovanosti zredukovala na naprosté minimum, na strohá konstatování, která ale v konečném důsledku vyznívají mnohem lépe než vysvětlující text a ponechávají místo pro čtenářovo domýšlení situace a uvažování, z jakého kontextu je text vytržen, co mu předcházelo či co mohlo následovat.

5.3 Propojení textu s obrazem

Poněvadž byl proces tvorby založen na přesně opačném principu, než je obvykle zvykem, tedy na prvotním pořízení materiálu a následné práci na něm bez možnosti chybějící snímky doplnit či předělat, paradoxně největším problémem celé bakalářské práce se ukázalo provázání fotografií a textů do sjednoceného celku. Všechny fotky byly pořizovány na různých místech a nebylo snadné okamžitě najít společný jmenovatel propojující celý soubor a ujednotit celý koncept. Během tvorby tak vzniklo mnoho nákresů a několik verzí knihy snažící se vhodně spojit text s obrazem.

5.4 Čtyři úhly pohledu

V rámci snahy o dodržení zadání operujícího se čtyřmi různými úhly pohledu na jeden fenomén jsem násilně přeřazovala fotografie s texty z jedné kategorie do druhé, škatulkovala je do různých souborů, kategorizovala celou knihu na několik částí, poté části zase rozbíjela a zkoušela nové verze. Během tohoto procesu jsem došla k názoru, že pokud jsem původní koncept pojednávající o kontrastech mezi tradičním životem na vesnicích, zvyky kočovných nomádů, velkoměstským světem a uvolněnou atmosférou v surfařských lokalitách nebyla schopna následovat již během pořizování fotografií, po ukončení fotografické tvorby není ten správný čas se uměle snažit kategorie vytvořit.

Nejschůdnější cestu, jak čtyři různé vhledy aplikovat na celou práci, jsem

nalezla v pohledech, které nabízí dnešní mediální společnost na určitou problematiku. Celý koncept je spojen s lehkostí manipulace společnosti. Rozhodla jsem se své portfolio řešit formou jednostranně zaměřeného letáku z cestovní kanceláře¹² lákajícího potenciální turisty na krásy Maroka, vlastním článkem publikovaným ve fiktivním časopise¹³ pojednávajícím o nezměrné chudobě marockého obyvatelstva a čistě informativním cestovním průvodci¹⁴ přinášejícím obecné informace o zemi. Konzument kteréhokoliv (jednoho) z popsaných dokumentů získává pouze vysoce jednostranný pohled na danou zemi a v případě nezájmu o vyhledání dalších informací je při tvoření názoru ovlivněn právě typem a obsahem předloženého dokumentu. Tento koncept je aplikovatelný na většinu informací, které nám média předkládají a upozorňuje na nebezpečí podávání právě jednostranně či dokonce subjektivně zabarvených poznatků či zpráv, které lidé přijmou za svůj názor bez ohledu na jakoukoliv vlastní zkušenost. Teprve po přečtení všech tří dokumentů si původně neinformovaný čtenář dokáže utvořit alespoň částečně objektivní obrázek o dané zemi, který je ovšem opět prost jeho vlastních zkušeností. Což by opět mělo vést ke kritickému zpochybňování předkládané reality, které je obecně důležité při snaze nenechat se manipulovat médii.

Čtvrtou sféru a jakousi subjektivní spojnicí všech tří částí, jak již bylo výše řečeno, tvoří právě kniha jako hlavní výstup práce. Kniha vytvořená na podkladu získaných informací ze všech sfér marockého života, přesto založená na subjektivní, tedy v podstatě opět jednostranné zkušenosti. Přesto se dá považovat za „doplnění“ čtvrtého úhlu pohledu neboť kromě čistě negativních (článek v časopise), čistě pozitivních (leták cestovní kanceláře) či emocí prostých (cestopisný průvodce) informací jsou další poznatky předávány právě pomocí subjektivních zkušeností jednotlivců.

¹² Viz obrazová příloha č. 5

¹³ Viz obrazová příloha č. 6

¹⁴ Viz obrazová příloha č. 7

6. TECHNOLOGICKÁ SPECIFIKA

K fotografické práci byl používán digitální fotoaparát Canon EOS 700D se třemi výměnnými objektivy Canon EF 100mm, 50 mm a Sigma 20 mm.

Světlo bylo využíváno pouze přirozené, snímky jsou prosty jakéhokoliv umělého nasvícení.

Pro grafické úpravy fotografií bylo užito programu Adobe Photoshop CS4. Sazba knihy a portfoliových dokumentů byla provedena v programu Adobe InDesign.

Vazba knihy je provedena lepením a šitím. Symbol na přední straně desek je vytvořen tiskařskou barvou za pomoci vystřižené šablony.

7. POPIS DÍLA

Autorská kniha jako fyzický produkt mé bakalářské práce je originálním, ručně lepeným a šitým dílem. Z tohoto důvodu je prozatím vyhotoven pouze jeden exemplář. Kniha obsahuje 100 stran a 50 barevných digitálních fotografií doplněných krátkými texty. Desky jsou potaženy plátnem v přírodní barvě s orientálním islámským symbolem ručně vytištěným na přední straně. Kniha je opatřena předsádkami potištěnými ornamenty. Formát knihy je velikosti A5. Design vnitřku je zvolen v jednoduché podobě z důvodu ponechání většího prostoru pro vyznění fotografií a působení textu. Typ papíru byl vybrán po mnoha zkušebních tiscích na několik různých typů papíru. Cílem bylo se především vyhnout knize typu zářivého bílého lesklého průvodce. Savý, matný, lehce strukturovaný materiál gramáže 170 dává vyniknout síle fotografií a přírodní zabarvení zvýrazňuje zachycenou atmosféru. Text je psán fontem Tahoma Bold o velikosti 11. Fotografie a texty, ač napsány formou dělených konstatování, mají určitou logickou návaznost a v jistých částech knihy i gradaci oddělující prvotní negativní pocity od následných pozitivnějších zkušeností. Tematicky lehce rozdílné části knihy jsou také oddělovány vloženou nepotištěnou dvoustranou sloužící ke čtenářovu odpočinku a k poskytnutí chvíle na strávení předešlé prohlížené části. Rozkládání některých stránek slouží k prohloubení dojmu z dané situace a pozvolnému rozvinutí účinku emočního působení část po část.

Tematické zaměření díla je poznamenáno vlivem naší evropské kultury a zkušenostmi z ní získané. V knize jsou často vypíchnuty pro nás absurdní momenty, které by běžnému obyvateli Maroka pravděpodobně přišly naprosto běžné. Již řečeno, z knihy nelze generalizovat a už vůbec si neklade za úkol vytvořit ve čtenáři ucelený názor na marockou kulturu. Nevypovídá o tom, jak žijí lidé v celé zemi. Poněvadž většina fotografií byla pořizována v neturistických místech s chudšími životními podmínkami, nelze všechny výroky v knize napsané vztahovat obecně i na obyvatele žijící ve větších

městech. Konstatování jsou většinou založena na mém pozorování, na pocitech prožívaných v danou chvíli, na zkušenostech získaných na daném místě a na informacích získaných od místních přátel. Fotografie jsou koncipovány jako reflexe vlastních dojmů využívající dokumentárního způsobu fotografování, mapující běžné všední situace místních obyvatel. Odrážejí mou náladu v daných situacích a taktéž náladu, na kterou je nalazeno bezprostřední okolí. Pracovat téměř nepovšimnutě a snažit se nenarušovat přirozený běh událostí svým fotoaparátem bylo záměrem, který tím umožňoval předat autentické dojmy.

8. PŘÍNOS PRÁCE PRO DANÝ OBOR / SILNÉ STRÁNKY

Největší přínos dané práce spatřuji především v osobní rovině. Díky takto rozsáhlému projektu jsem se naučila minimalizovat a adekvátně formulovat své složité myšlenky, aby byly stravitelné i pro okolí, pro něž je určeno. Naučila jsem se více rozeznávat kvalitní od méně kvalitního, což jsem si mohla vyzkoušet při redukci stovek snímků na finální počet pouhých padesáti. Rozvinula jsem schopnost nebát se vytáhnout fotoaparát na veřejnosti v pro mne naprosto neznámém místě a dokumentovat místní obyvatelstvo. Zdokonalila jsem se v úpravách v grafickém programu Adobe Photoshop, vyzkoušela si sazbu stostránkové knihy a lehce pronikla do světa knižní vazby.

Mezi silné stránky práce bych zařadila záměr vytvořit barevný dokumentární soubor. Barva se do dokumentární fotografie dostává velmi pozvolna. Černobílá fotografie se stále těší velké oblibě, mimo jiné i pro svou vlastnost dokumentovanou skutečnost zbytečně nerušit dalšími barevnými dojmy. Černobílé ztvárnění snímku dává vyniknout síle situace a zachyceným emocím. V barevné fotografii je nutno soustředit se i na působení barev a jejich vzájemný vztah. Je také záhodno vyvarovat se nebezpečí vytvoření pocitu chaosu zachycením příliš mnoha barevných informací v jednom snímku, což může narušovat působení emocí zachycených na fotografii.

V mém souboru fotografií naopak lehce tlumená barevnost společně s lehkým zabarvením papíru zvyšuje působení snímků.

9. SLABÉ STRÁNKY

Toto téma je pro mne z mnoha důvodů osobní, prosycené hlubokými zážitky. Proto pro mne bylo po celou dobu tvorby obtížně držet si patřičný odstup a tvořit knihu pro čtenáře, který nemá žádné zkušenosti či informace o dané zemi a problematice a zároveň ho nepřehltit zbytečnými, leč pro mne důležitými informacemi. Potřebovala jsem, aby spolu texty a fotografie smysluplně fungovaly, což se často jevilo jako problém, neboť asociace, které vnímám já, divák bez předchozí zkušenosti nemůže vidět. Proto bylo mým cílem čtenáři naservírovat myšlenku, která je pochopitelná ve své jednoduchosti, ale přesto neucelená, jakoby vytržená z kontextu a ponechávající prostor pro různé výklady a chápání a utvoření si vlastního názoru na danou situaci. Jen si nejsem jista, jestli se mi to ve všech částech knihy stoprocentně povedlo.

10 SEZNAM POUŽITÝCH ZDROJŮ

A) Knižní a periodická literatura

CRAWFORD, David, NEWCOMB, Rachel, DWYER, Kevin. *Encountering Morocco: Fieldwork and Cultural Understanding*. The USA: Indiana University Press, 2013. ISBN 978-0253009111.

HELMKE, Matthew. *Humor and Moroccan Culture*. the United States of America: Lulu, 2009. 120 s. ISBN 978-0-6151-4284-5.

HOWARTH, Sophie a Stephen MCLAREN. *Street Photography Now*. London: Thames and Hudson Ltd., 2011. ISBN 978-0500289075.

CHIJIJOKE NJOKU, Raphael. *Culture and Customs of Morocco*. London: Greenwood Press, 2006. ISBN 0-313-33289-4.

ŠPONAR, David. *Sociální aspekty dokumentární fotografie*. Brno, 2008. Bakalářská práce. Masarykova Univerzita, Filozofická fakulta.

ŠUPOVÁ, Petra. *Tisíc a jeden islamismus: pluralistické pojetí konceptu.: Případová studie Marockého království*. Olomouc, 2012. Diplomová práce. UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI, Filozofická fakulta, Katedra politologie a evropských studií.

THOMPSON, Jerry L. *Truth and Photography: Notes on Looking and Photographing*. Ivan R. Dee, 2003. ISBN 978-1566635394.

WURZLOVÁ, Daniela. *MANIPULACE ZPRAVODAJSKÝCH FOTOGRAFIÍ V MÉDIÍCH*. Olomouc, 2013. Bakalářská práce. Filozofická fakulta Univerzity Palackého v Olomouci, Katedra žurnalistiky.

B) Internetové zdroje

Amazonas Images [online]. [cit. 2015-04-25]. Dostupné z:
<http://www.amazonasimages.com/>

Documentary Photography in an Open Society. *Open Society Foundations* [online]. 2013 [cit. 2015-04-25]. Dostupné z:
<http://www.opensocietyfoundations.org/explainers/documentary-photography-open-society>

Jak fotit dokument. *Megapixel* [online]. 2013 [cit. 2015-04-25]. Dostupné z:
<http://www.megapixel.cz/dokumentarni-fotografie>

Photographic truth and documentary photography. *Eastern Mennonite University* [online]. 2010 [cit. 2015-04-28]. Dostupné z:
<http://emu.edu/now/restorative-justice/2010/01/30/photographic-truth-and-documentary-photography/>

STEVE McCURRY [online]. 2012 - 2015 [cit. 2015-04-25]. Dostupné z:
<http://stevemccurry.com/>

11 RESUMÉ

My bachelor thesis deals with the documentary genre of photography. It is necessary to mention a connection between chosen topic for my bachelor thesis and topics of my previous art works dealing with our society and people in general. This can show a field of my interest and the reason why I have chosen Moroccan culture and life there as a topic of my work.

The aim of the project was to show the real life in Morocco through my four documentary series. During the process of creating pictures I have reached the conclusion that I am not able to continue in the chosen way how to work. The concept has changed because of several reasons mentioned in the theoretical part of my thesis. I have decided to express my feelings and opinions about the country while using documentary photography, which has become new and present goal of the work.

The concept of the topic division into four different perspectives has changed as well. The idea to point to four different aspects of Moroccan life was replaced by the concept of four different views to one phenomenon which can be shown by media and its danger of forming subjective opinion about the truth based on perception of information just from one source and subjective facts not dealing with all aspects of reality. I am dealing with this fact in three different documents. Each document presents just one point of view to Moroccan life. This division is considered as a supplement of the fourth, main product. The book that shows the subjective perception of the reality based on knowledge of these previous sources of information.

A book as a way of presenting pictures was chosen from two different reasons. First one was my aim to try to experience the whole making book process, and secondary, I consider the book to be more suitable form of presentation for such kind of photography. The content of the book consists of pictures and short texts connected together to cause a deeper impact of my subjective document.

12 SEZNAM PŘÍLOH

Příloha 1

Klauzurní práce *Klauniáda*

Příloha 2

Klauzurní práce *Marnost lidského života*

Příloha 3

Klauzurní práce *Dobrý den, můžu si vás vyfotit?*

Příloha 4

Klauzurní práce *Nové milénium*

Příloha 5

Fiktivní katalog cestovní kanceláře

Příloha 6

Fiktivní článek o chudobě

Příloha 7

Fiktivní cestopisný průvodce

Příloha 8

Finální fotografie

Příloha 9

Finální fotografie

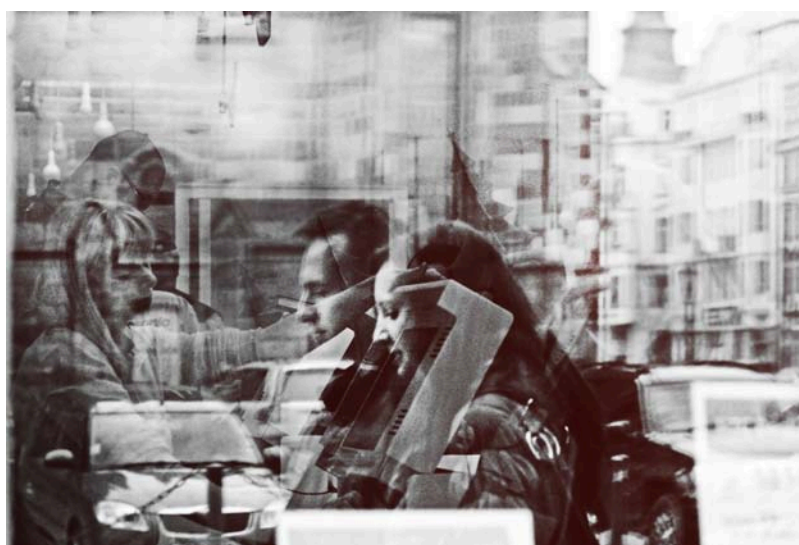
Příloha 10

Finální produkt – kniha

Příloha 11

CD obsahující teoretickou i praktickou část bakalářské práce

Příloha 2 Klauzurní práce *Marnost lidského života*

SPY

Dobrý den, můžu si vás vyfotit?

Bude svatba?

Irena Maláková se trápí! Zjistili jsme, že ji už dlouho pronásleduje neznámý ctitel, kterého se nemůže zbavit. Potvrdila nám, že jít vše nahlásila na policii.

Nakupují v Tesco!

Modelka Aneta Zajčová (24) se zasnoubila! Právem dlužníkem jí koupil její dlouholetý přítel Erik Pokorný, který se vyslovil tuto sobotu!

Slavná herečka Marie Nejedlíková (65) přiznala na náhupně! „Tesco je můj neoblíbenější obchodní dům“, přiznala se nám.

Rozchod!

Zobčavačka Alice Nová (25) a komik Filip Mokry (27) se rozchází! Nejstředovanější pár tohoto roku si po prvním přetřásání rozumu a tak se dohodli na krátké pauze!

Vysloužilý slovenský herec Miroslav Čierny (71) na procházce! Po měsíci rehabilitace po náhlivé nehodě zase chodí téměř jako mladík!

Skrývaná dcerka!

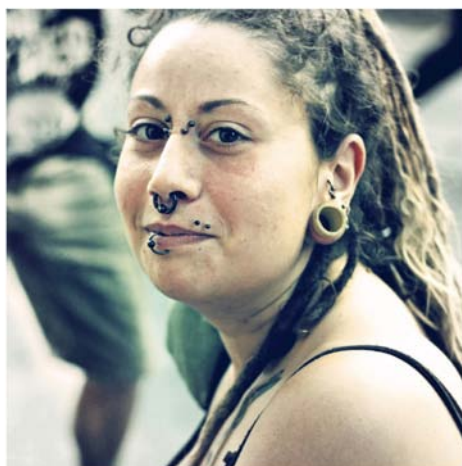
Konečně jsme ji vypátrali! Úzkostlivě skrývaná dcerka, kterou má moderátor Martin Jenkský (52) s ex-přítelkyní Ivou Malou (49), se se svými rodiči vydala do plzeňských ulic, kde je vystopovali naši fotografové!

Slavný německý boyband Die Wölfe nečekaně překvapili před plzeňskou katedrálou, kde nabíral síly před jejich jediným vystoupením konaným v Čechách!

Příloha 4 Klauzurní práce *Nové milénium*

možnosti

bublina

feminismus

Příloha 5 Fiktivní katalog cestovní kanceláře (část portfolia)

Maroko

Ponořte se do bohaté historie a kultury Maroka, přezdívané Perla severní Afriky!

Seznamte se se zemí tisíce věků a barvy, kde vás uchvátí vstřícnost místních obyvatel, zapojte se do vzrušení při smlouvání na místních trzích a vychutnejte si báječnou atmosféru okoloendou šperkou dobrodružství.

Čeká vás naprosto odlišný svět, který vám přinese se opojné zážitky. Zde se islámská kultura snoubí s berbberskými tradicemi. Marocké království svým návštěvníkům nabízí atmosféru orientální pohledy.

Cena: 29 879,- Kč

Jen málo zemí na světě může nabídnout tak strhující mix proslulých stávebních památek, hluboce zakořeněných tradic a geografické rozmanitosti, která zemi rozděluje na 2 oblasti s naprosto rozdílným podnebím.

Maroko představuje unikátní království mezi Evropou, Afrikou a Středním východem, přičemž země je v jeho větších městech návštěvníkům nabízí na protínání kultury tří odlišných světů a unikátní směsici vlivů ze všech těchto světů.

Maroko je zemi opravdu neuvěřitelných zážitků. Můžete zažít uspávání hašů v Marakéši, výstup na pohorí Atlas a dechberoucími výhledy do krajiny, koupání na pláži Středozemního moře a Atlantického oceánu či putování Saharou. Můžete si také užít vodních sportů jako je windsurfing nebo klasičtější surf v obklopení evropské zimy. Navštívíte historická královská města Rabat, Meknes, Fes a Marrakeš nebo relaxovat v dlouhých městech Essaouira či Chefchaouen s hippie atmosférou.

POČASÍ MAROKO	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Průměrná teplota vzduchu (den/1)	13	14	18	22	24	28	28	25	23	18	13	13
Průměrná teplota vzduchu (noc)	8	9	12	15	16	18	17	14	11	7	7	7

Odpojení od civilizace

Večery u ohně, noci pod hvězdami, dny na dunách. Čas, kdy není co dělat. Chce se jen být.

Putování Saharou je dobrodružná cesta k sobě samým, do míst v našem nitru, ke kterým se v ruce civilizace možná nikdy nedostaneme. Použít nám nabízí úžasnou příležitost přirozenou cestou zmínit své vědomí. Dobře se desítky kilometrů od měst a vesnic. Náš život se stane na pár dní stejný, jako samotná Sahara. Ta je na první pohled vyprahlá, drsná, pro nás až prázdná. Je to svět ticha, samoty a nekonečného prostoru. Místo, kde můžeme v bezpečí setrvat, smýt staré přesvědčení a vytvořit prostor pro něco nového. V poušti je potřeba řešit jen skutečné životní potřeby.

Použití dokáže krásným způsobem nastavit zradici našemu egu a vědomí. Odpovědnost za svůj život a rozhodnutí máte

jen ve svých rukou. Každé rozhodnutí, jakkoliv těžké, musíte udělat sami a nemůžete ho odložit na později. I to nejmenší zaváhání nebo přecitlivění svých schopností má své následky. Jsou to momenty a zkušenosti, které vám v životě možná chybí.

Kromě nezapomenutelného dobrodružství budete více následovat své srdce. Dokážete rozlišit, co má ve vašem životě skutečnou hodnotu. Zjistíte, kdo jste a kam chcete jít. Dostanete se až k samotné podstatě všeho bytí. Zda dokážete žít podle těchto přesvědčení dlouhodobě, vám užetě čas.

Umíte poslouchat ticho?

Půjčete-li pási pouť napříč Saharou, naučte se to. Když vás ztichne a samotu ruší jen stáda vbeloudů, objevte krásu zcela samostatných věcí. Ranního slunce, stříbrné jinočky či hvězdného nebe. Čas má jen čarokrás-

a vůně jeho krásy. Když se ranní slunce zaleskne na dunách pokrytých jinočkami, srdce se roztaví. Když se v písce objeví stopy šakala, dech se tají. Když nad setmělou tichou pouští vyjde měsíc a objeví se miliony hvězd, je téměř nemožné odtrhnout oči.

né východy a západy slunce. Když se svět zjednoduší a utichne, jakoby byla lépe slyšet jeho melodie

To vše můžete prožít a objevit během našeho třídenního putování Saharou.

Civilizace

Během našeho zájezdu navštívíte několik marockých měst. Každý si najde to své: města nabízí nespočet historických památek, neopakovatelnou atmosféru, nahlédnutí do běžného života a tradic tamních obyvatel a uspokojí i nákupní chytivého návštěvníka.

Fes - nejstarší z královských měst (1200 let staré), jež je známé svým duchovním a vzdělanostním přínosem pro marockou kulturu. Poznáte středověkou medinu s jejími kálicemi se ulicami arabsko-maurské architektury, vychutnáte vůni koření, pomerančových květů, prskajících jehnědích kebabů a uvítáte sofy nezměnné po celá staletí: od oslů obězkaných zbožím až po oti nesoucí chlebové těsto do společné pece. Navštívte famózní tržiště, kde řemeslníci a umělci dovede pracu-

ji podle prastarých orientálních tradic. Při návštěvě prastarých stávků žehnu se budete cítit, jako by jste vstoupili zpět do jiné éry.

Essaouira - dnešní podoba města pochází z 18. století. Zdejší atmosféru bývalé portugalské pevnosti mchájí střeďomorské město s arabskou medinou má na svědomí francouzský architekt Theodor Comut. Othromi vás rybníkářský přístav, kde vám ugrilují čerstvě vylovenou sardiniku, i nepleberné množství uměleckých ob-

chůdků nabízejících femenní výrobky, obrazy, šperky a další suvenýry. Město je díky silnému větru a velkým vínám přímo ideální pro místní surfáře a tak je jedním z nevyhledávanějších míst mezi těmito odvarvanými voľno-myšlenkáři.

Ouarzazate - aneb marocký Hollywood. Město různých kultur a uměleckých tradic. Leží uprostřed pouště a stalo se stálo se vzhledem pro výlety do okruhu. Strategie umístění město je dobrým startem pro výlety do destinací Zagora a dále do pouštních oblastí píných dun a oázy. Asi 30 km cesty oddělí se nachází jedna z nejkrásnějších vesnic pohorí Atlas -

Ait Benhaddou - nachází se asi 30 km od Ouarzazate. Jedno z nejkrásnějších míst pohorí Atlas, historická vesnička zařazená do světového dědictví UNESCO, je díky svět-

Chefchaouen - Město je proslulé díky své typické modré barvě na fasádách domů, přelstování koňů v okrajích horách a prodejí hašise. Je oblíbeným místem odpočinku všech hippie cestovatelů. V ulicích je spousta stánků a obchůdků se suvenýry a polabují se tu tradiční trhy - souky.

tu (300 slunečních dnů v noci) velmi oblíbené mezi filmaři. Z více jak tří desítek filmů můžeme jmenovat např. Asterix a Obelix, Ježíš Hazaretský, Múmie, Gladiator nebo Babel s Bradem Pittem,

Taghazout - menší rybářské městečko s nesmírně okouzlující pohodovou atmosférou. Poblíž je plně barevných domků a útulných restaurací. Místo se stalo oblíbeným mezi surfari z celého světa.

Marrakéš - červená perla země s atmosférou typickou pro Maroko. Marrakéš leží mezi Saharou a pohorím Atlas a říká se, že tu začíná černá Afrika. Ponořte se s námi do neodolatele atmosféry mės-

ta, které je branou a střetem několika kultur. Ryzost a originalitu tohoto místa dokresluje majestátní pohorí Atlas se zasněženými vrcholky hor. Město vás potěší nejen fascinující architekturou ale i zručností místních obyvatel. Nezapomenutelnou atmosféru a podivnou zájezdu na náměstí Jemaa el-Fna. Je centrem mediny a kulturního dění města. Pro návštěvníky se zde odehrává jedna z nejpůsobivějších soch pod širým nebem. Na náměstí

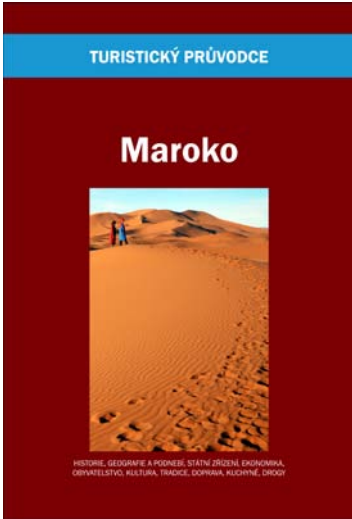
a v přilehlých uličkách se nachází rozsáhlý souk (tržiště), kde se dá sehnat téměř cokoli. Náměstí se hemží typickým prodáváči vody, ovoce, koření, hašich káží, výrobků z kůže, kovu, dále akrobáty, zariádná hudba, krotití opic, žongléry a tanečnický.

Příloha 6 Fiktivní článek o chudobě (část portfolia)

Příloha 7 Fiktivní cestopisný průvodce (část portfolia)

TURISTICKÝ PRŮVODCE

Maroko

HISTORIE, GEOGRAFIE A PRŮBĚH, STÁTNÍ ZŘÍZENÍ, EKONOMIKA, OBÝVATELSTVÍ, KULTURA, TRADICE, DOPRAVA, KUCHĚNÍ, DROBY

HISTORIE MAROKA

První osídlení území Maroka proběhlo až v 10. tisíciletí př. n. l. Těsně poté se zde zrodil první stát a obléhali ho Asien z řadů před 1.1. první prvky barberské kmeny a v 10. tisíciletí př. n. l. vstoupil do území Berberští. Samotné dějiny území Maroka začínají, až se v 10. tisíciletí př. n. l. vstoupil do území Berberští. Samotné dějiny území Maroka začínají, až se v 10. tisíciletí př. n. l. vstoupil do území Berberští. Samotné dějiny území Maroka začínají, až se v 10. tisíciletí př. n. l. vstoupil do území Berberští.

neofot selem má kolony a proslavení stromy jsou... Berberští kmeny postupně... Berberští kmeny postupně... Berberští kmeny postupně...

na konci 8. století založil... Berberští kmeny postupně... Berberští kmeny postupně...

to do vzhledem, Francie projevila v Maroku zájem od letního roku 1830. V roce 1904 vznikla Francouzská marocká říše... Francie projevila v Maroku zájem od letního roku 1830. V roce 1904 vznikla Francouzská marocká říše...

Francouzští podnikatelé v Maroku založili v roce 1905... Francouzští podnikatelé v Maroku založili v roce 1905...

Maroko dnes prochází obdobím transformace. Pevnost... Maroko dnes prochází obdobím transformace. Pevnost...

STÁTNÍ ZŘÍZENÍ

Podle ústavy je Maroko konstituční demokratickou a sociální monarchií. V čele konstituční monarchie stojí od 50. let král, jehož tituli se dělí z generace na generaci. Od roku 1959 jím je Mohammed VI., který je dvaduačtým panovníkem z dynastie Alawitů. Ta je na trůně již od roku 1666. Sám král má největší vliv na rozhodující otázky. Je největší světskou i náboženskou autoritou v zemi a disponuje rozsáhlými pravomocemi. Je hlavou státu, vrchním velitelem ozbrojených sil a zároveň i duchovním hlavou muslimského obyvatelstva. Má nejvyšší zákonodárnou moc, protože schvaluje všechny zákony usnesené parlamentem, jmenuje ministry, může rozpustit parlament a vyhlásit výjimečný stav.

Maroko se administrativně dělí na 16 regionů, které zahrnují zároveň celé Marokem obsazené území Západní Sahary. Regiony se dále dělí na nižší správní celky - 42 provincií a 25 městských prefektur.

EKONOMIKA

ZEMĚDĚLSTVÍ zůstává významným článkem ekonomiky. Zemědělské produkty jsou pro Maroko významnou exportní položkou, zejména se zemědělní Evropské unie. V zemědělství je zaměstnáno přibližně 40-45 % územního obyvatelstva. Nejvýznamnějšími pěstovanými plodinami jsou subtropické ovoce (olivovník), dále pak datle, citrusy, opuncie, zelenina a obiloviny (ječmen, pšenice, kukuřice). Luštěniny, cukrová řepa a třtina a olejnatý (kromě oliv ještě slunečnice, podzemnice olejná).

oblasti jižního Maroka se též pěstuje argania spinosa, z jejíž stromů se získává velmi cenný světlozrnný arganový olej, využívaný v marocké kuchyni a v kosmetice. Z živočišné výroby převažuje chov sucho odolných zvířat - ovců a koz. V poslední době roste i produkce skotu a drůbeže. Počet kusů v domácích stádech je silně ovlivňován dostupností píse, která je závislá na výdatnosti srážek. Významnou součástí živočišné výroby tvorby produkce mléka.

RYBOLOV je díky dlouholetému pobřeží také velmi významným exportním artiklem. Ročně Maroko vyprodukuje 900 000 t ryb a mořských plodů a přiváží ročně do státního rozpočtu až 300 mil. USD. V rybolovu je zaměstnáno více než 400 000 osob a marocká flota má bezmála 20 000 rybníkových lodí včetně 350 chadicích. Marocký rybolov se rozvíjí na čtyři hlavní oblasti, z nichž byl v minulosti nejdůležitější lovná oblast. Druhou skupinu tvoří lovy ryb typu sardinek, makrel a ančoviček. Třetí nejvýznamnější skupinou jsou tzv. bílé ryby (mečoun, treska, tuňák, aj.). Poslední skupinou jsou měkkyši a koryšci.

LESNICTVÍ Téměř 20 % území Maroka pokrývají lesy, zejména pak v horských oblastech. Ekonomicky využitelných porostů je však maximálně 5 % z celkové porostu a navíc se stavy lesů snižují zejména z demografických důvodů a těžby dřeva na otop. Svůj vliv hraje i znečištění a ve vzácných cedrových lesích působení opic, které žerou semínka z cedrových šišek. V lesích převažují listnaté stromy, z nichž nejvýznamnější je korkový dub. Kork je tak důležitým vývozním artiklem. Významnými artikly jsou i cedrové dřevo, třšliva a pryskyřice. Naopak jehličnatých stromů je v Maroku nedostatek a musí se dovážet.

PRŮMYSL se na celkové tvorbě HDP podílí přibližně 30 %. Z průmyslu je nejvíce zastoupen oděvní a pletácký, zemědělsko-potravinářský, chemický, hutnický, strojírenský a elektrotechnický.

Nejdůležitější průmysly v Maroku je i těžba nerostných surovin, a to zejména fosfátů, jehož největší světové zásoby se nachází právě na území Maroka (dle Marockého tisku až 75 % celkových světových zásob). V exportu fosfátů je Maroko na prvním místě na světě (celkem zaujímá jednu třetinu světového trhu se surovinami fosfáty).

UMĚLECKÁ ŘEMESLA jsou tradiční součástí průmyslu. Díky jejich vysoké úrovni tvoří tato odvětví významnou součást zahraničního obchodu a turistického ruchu. V zemi je takto více než 500 výrobních družstev zaměstnávajících přibližně 21 000 řemeslníků. Z uměleckých řemesel se nejvíce vyvíjí koberec.

SLUŽBY v Maroku zahrnují především sektor turistiky a dopravních služeb. Přesto ještě Maroko není celosvětově známou dovolenkovou destinací. Základními turistickými středisky jsou pobřežní Agadir a historické královské město Marrákeš, kam zavítají přibližně dvě třetiny z celkové počtu turistů. Pobřežní města jsou pro své vlny a povítrné prostředí oblíbená mezi surfaři z celého světa. Většina turistů si také nenechá ujít návštěvu pouště.

Příloha 8 Finální fotografie

Příloha 9 Finální fotografie

Příloha 10 Finální produkt – kniha

